

Kulturdepartementet
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Vår ref: 18/00319-3
Deres ref:

Oslo
04.05.2018

Høringssvar - utredning av pengestrømmer i verdikjeden for filmer og serier

Norsk filminstitutt viser til Kulturdepartementets brev av 12. februar 2018 der rapporten *Utredning av pengestrømmene i verdikjeden for norske filmer og serier* ble sendt på høring.

Etter NFIs oppfatning gir utredningen et gjenkjennelig bilde av pengestrømmer og verdikjeden for filmer og serier, og den utdyper og bekrefter det bildet NFI beskrev i rapporten *Hvordan ivareta norsk og europeisk innhold i fremtiden? En analyse av Norges handlingsrom innenfor gjeldende og fremtidig AMT-direktiv* (2017). NFI vil i denne sammenheng særlig trekke frem følgende punkter:

- Markedet for film og serier har endret seg dramatisk de siste årene. I perioden 2010 og frem til i dag har det fysiske hjemmevideomarkedet gått kraftig tilbake. Samtidig har veksten i det digitale markedet vært enorm og det totale forbruket av filmer og serier har økt. Veksten i det digitale markedet har imidlertid ikke kompensert for inntektstapet innholdsleverandørene har opplevd i det fysiske markedet.
- Finansieringen av norsk film henger fortsatt tett sammen med utviklingen i kinomarkedet. Filmer er grovt sett tilnærmet fullfinansiert når produksjonen av filmen starter. En viktig del av inntekten, og som utgjør grunnlaget for største delen av finansieringen av filmen, er forventninger til inntekter fra kinovisninger. Taper kinomarkedet vesentlig mer mot andre markeder, kan nye filmer stå i fare for å miste sitt viktigste grunnlag for finansiering.
- Det digitale hjemmemarkedet bidrar lite til produksjonsøkonomien, verken i form av inntekter som går tilbake til produksjon eller direkte finansiering av nytt innhold.
- Utredningen peker også på vesentlige utfordringer knyttet til piratering. Pirattjenestene undergraver de lovlige visningskanalene og dermed hele verdisystemet. Dette har en betydelig negativ effekt på inntektene fra salg av filmer og serier.

Utredningen viser til at inntekter og salg av norske filmer og serier vil være avhengig av den generelle utviklingen i film- og seriekonsumet, prisutviklingen – og ikke minst – i hvilken grad publikum får tilgang til og velger norsk innhold. Det er liten grunn til å tro at den utviklingen vi har sett i markedet så langt vil avta. Tilgjengeligheten av utenlandske filmer og serier i strømmemarkedet gir hard konkurranse for norske filmer og serier, men kan også by på muligheter for lokale innholdsprodusenter til å nå ut med innhold til et internasjonalt publikum gjennom globale visningstjenester. Interessen for filmer og serier forankret i norsk språk og kultur synes å overleve tross økt konkurranse fra utenlandsk innhold. Strømmetjenestene vil også være tjent med å kunne tilby norsk innhold for å skape gode kunderelasjoner til det norske publikummet. Likevel ser vi at de nye aktørene i liten grad bidrar til finansieringen av nytt norsk innhold. NFI mener derfor at statlig regulering er nødvendig, og at det i særlig grad er viktig at det innføres en *medfinansieringsplikt*, altså krav om at audiovisuelle bestillingstjenester skal bidra økonomisk til produksjon av norsk og europeisk innhold i form av direkte investeringer i audiovisuelle verk eller ved innbetaling til filmfondet.

Utredningen viser også til at det er de mest populære titlene som får best plassering i strømmetjenestenes programkataloger, i form av synlighet for publikum. Dersom filmer og serier ikke når opp i denne konkurransen, så blir de også mindre synlige for publikum og de får igjen en lavere verdi i markedet. Lavere verdi i markedet betyr mindre ressurser til produksjon av nye filmer og serier. Det vil hele tiden være et samspill mellom synlighet og forbruk. Jo mindre innholdet benyttes, desto lenger ned i katalogen vil det tilbys – og motsatt. Det oppstår slik en negativ spiral. NFI mener derfor en regulering av hvor synlig norsk og europeisk innhold er i strømmetjenestene er helt nødvendig. Det bør altså stilles krav til *fremheving av norsk og europeisk innhold* i audiovisuelle bestillingstjenester.

Som NFI konkluderte AMT-rapporten, bør Norge benytte seg av de muligheter som ligger i nytt og gjeldende AMT-direktiv, og det bør det knyttes krav både til norsk/europeisk andel i programkatalogene, fremheving av norsk/europeisk innhold og medfinansiering. NFIs anbefalinger kan oppsummeres slik:

- Tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester bør pålegges krav til europeisk andel i programkatalogene. NFI foreslo i AMT-rapporten en andel på 40 prosent europeisk innhold, hvorav halvparten av dette skal være norsk. Forslaget fra Norge og EFTA er nå programkvote på 30 prosent europeisk innhold. NFI støtter dette forslaget.
- Tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester bør pålegges en fremhevingsplikt: Europeisk og norsk innhold må være synlig for publikum i de audiovisuelle bestillingstjenestene.
- Tilbyderne av audiovisuelle bestillingstjenester bør pålegges en medfinansieringsplikt, der de kan velge mellom bidrag til filmfondet eller direkte investeringer/rettighetskjøp.

Med vennlig hilsen

Sindre Guldvog
direktør